Teknologiateollisuus

Teknologiateollisuuden lausunto eduskunnan ympäristövaliokunnalle Euroopan komission ehdotuksesta koskien viherväitteitä U 25/2023 vp

Teknologiateollisuus kiittää mahdollisuudesta lausua otsikkoasiassa.

Teknologiateollisuus pitää pääasiallisesti perusteltuna valtioneuvoston kantaa EU:n komission direktiiviehdotukseen viherväitteistä.
Esitämme kuitenkin muutamia tärkeinä pitämiämme tarkennuksia valtioneuvoston kantaan.

Teknologiateollisuuden lausunto

Teknologiateollisuudessa pidämme yleisesti erittäin tervetulleena kehityssuuntana yhteisten pelisääntöjen luomista viherväitteille sekä viherväitteiden kytkemistä tutkittuun sekä vertailtavaan tieteelliseen tietoon.

Lausuntomme keskeiset huomiot:

- **Harmonisointi:** Toimeenpanon yhdenmukaistaminen EU:n tasolla olennaista direktiivin asettamien tavoitteiden saavuttamisen
- **Jo valmisteilla oleva lainsäädäntö:** Tulisi huomioida jo valmisteilla olevat kestävyystietojen läpinäkyvyyttä lisäävät lainsäädännöt (mm. CSRD & ESPR)
- **Ei monimutkaista ja taloudellisesti raskasta toteutusta:** Viherväitteiden varmentaminen ei saisi aiheuttaa yrityksille kohtuutonta byrokraattista tai taloudellista taakkaa
- **Sanktioiden oikeasuhteisuus:** Velvoitteiden laiminlyömisestä seuraavien sanktioiden tulee olla rikkomuksiin nähden oikeasuhteisia

1) Harmonisaatio EU-jäsenmaiden välillä

Näkemyksemme mukaan keskeistä direktiiviehdotuksen asettamien tavoitteiden saavuttamiseksi on, että toimeenpanossa huomioidaan maksimaalinen harmonisaatio EU-jäsenmaiden välillä. Pidämme erityisen tärkeänä, että viherväitteiden todentaminen, rikkomusten seuraamukset sekä viranomaisvalvonta ovat yhdenmukaista jäsenmaiden välillä. Vain EU-tasoisella harmonisella toimeenpanolla direktiiviesitys pystyy tavoitteidensa mukaisesti kitkemään kilpailijoiden välisiä epäreiluja markkinointikäytäntöjä sekä ehkäisemään harhaanjohtavien viherväittämien hyödyntämistä EU:n sisämarkkinoilla. Vaatimusten yhdenmukaistaminen EU:n tasolla on olennaista sisämarkkinoiden toiminnan turvaamiseksi sekä direktiivin asettamien tavoitteiden saavuttamiseksi.

Teknologiateollisuus ry

Eteläranta 10, PL 10, 00131 Helsinki
Puhelin 09 192 31
www.teknologiateollisuus.fi
Y-tunnus: 0215289-2

Kestävyystietojen luotettavuuden ja vertailukelpoisuuden kannalta on erityisen tärkeää, että käytettävät tutkimusmenetelmät ja varmennustavat olisivat yhdenmukaisia jäsenmaiden kanssa. Hyvin erilaiset toteutustavat direktiivin toimeenpanossa jäsenmaiden välillä voivat johtaa markkinoiden pirstoutumiseen. Reilun kilpailuympäristön luomiseksi myös EU:n ulkopuoliset tuontituotteet tulisi saada yhtäläisen sääntelyn piiriin.

2) Valmisteilla oleva lainsäädäntö kestävyystietojen läpinäkyvyyden lisäämiseksi

Viherväitteiden toimeenpanossa tulisi keskeisesti huomioida päällekkäisyyksien välttämiseksi jo valmisteilla olevat kestävyystietojen läpinäkyvyyttä lisäävät lainsäädännöt sekä näiden vahvempi kytkeytyminen viherväitteiden säännöstelyyn.
Yritysten sekä tuotteiden kestävyystietojen läpinäkyvyyttä edistävät jo valmisteilla olevat esitykset, kuten yritysten kestävyysraportointidirektiivi (CSRD) sekä Ekologista suunnittelua koskeva asetus (ESPR), jotka vastaavat jo osaltaan yritysten sekä tuotteiden kestävyystietojen läpinäkyvyyden selkeyttämiseen sekä esitettyjen kestävyystietojen varmentamiseen.
Näissä valmisteilla olevissa esityksissä hyödynnetyillä työkaluilla voitaisiin vastata myös EU:n komission esittämiin viherväitteitä koskevan direktiiviehdotuksen esittämiin vaatimuksiin. Näkemyksemme mukaan Kestävyysraportointi -direktiivissä varmennettuja kestävyystietoja voitaisiin hyödyntää viherväitteiden varmentamisessa, raportoinnin sisältämien tietojen ollessa standardoituun tieteelliseen sekä kolmannen osapuolen varmentamaan tietoon perustuvia. Myös Ekologista suunnittelua koskeva asetuksen (ESPR) sisältämää digitaalista tuotepassia voitaisiin hyödyntää kestävyystietojen läpinäkyvyyden edistämiseksi.
Kehitteillä oleva digitaalinen tuotepassi tulee sisältämään keskeisiä kestävyyteen viittavia tietoja, kuten tuotteen kestävyyteen ja korjattavuuteen, kierrätettyyn sisältöön ja tuotteen varaosien saatavuuteen. Digitaalinen tuotepassin tavoitteena on auttaa kuluttajia ja yrityksiä tekemään tietoisia valintoja ostaessaan tuotteita, helpottamaan korjauksia ja kierrätystä sekä parantamaan avoimuutta tuotteiden elinkaaren ympäristövaikutuksista.

3) Toteutus ei saa olla liian rajoitettua, monimutkaista tai aiheuttaa kohtuutonta taloudellista taakkaa

Viherväitteiden sääntelyssä tulisi huomioida yritysten mahdollisuudet vastata esityksen asettamiin velvoitteisiin. Viherväitteiden varmentaminen ei saisi aiheuttaa yrityksille kohtuutonta byrokraattista tai taloudellista taakkaa. Erityisen tärkeää on tässä huomioida pk-yritysten rajalliset resurssit ja mahdollisuudet vastata direktiivin asettamiin velvoitteisiin. Velvoitteiden tulee olla oikeasuhteisia sen asettamiin tavoitteisiin nähden. Velvoitteiden tulee olla selkeitä ja ymmärrettäviä.
Pahimmillaan liian hankala ja taloudellisesti raskas prosessi direktiivin asettamien velvoitteiden toteuttamiseksi voi ohjata yrityksiä luopumaan vapaaehtoisen vihreiden

väitteiden käytöstä. On tärkeää luoda sellaiset yhteiset pelisäännöt, jotka tosiasiallisesti minimoisivat harhaanjohtavien tai katteettomien viherväitteiden käytön markinnoilta, mutta jotka eivät nostaisi kohtuuttomasti yritysten kustannuksian näiden velvoitteiden noudattamiseksi.

4.) Sanktiot ja seuraamukset

Viherväitteitä säännöstelevän-direktiivin sisältämien velvoitteiden laiminlyömisestä seuraavien sanktioiden tulee olla rikkomuksiin nähden oikeasuhteisia.
Teknologiateollisuus ry: katsoo kuten mm Elinkeinoelämänkeskusliitto, että sanktioissa tulisi välttää ylilyöntejä, jotta pk-yrityksiä ei rangaista lievistä tai tahattomista virheistä ja erityisen kohtuuttomana yleisseuraamuksena pidämme julkisista hankinnoista ulossulkemista ja menettämisseuraamusta (takavarikointi).

Lisätietoja varten,
Noora Kuparinen
Asiantuntija, kestävä kasvu
Noora.kuparinen@teknologiateollisuus.fi
040 742 5603
Teknologiateollisuus ry